

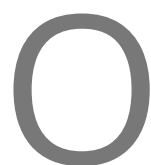
OLIVER IVANOVIĆ "Tek sam godinama nakon rata shvatio da mi je ukradena mladost"

Izvor: Privatna arhiva

Objavio **Borna Marinić** - 25/11/2023

Prvi oružani sukob hrvatskih redarstvenih snaga i pobunjenih Srba dogodio se u Pakracu početkom ožujka 1991. Nakon toga više ništa nije bilo isto u tom zapadnoslavonskom gradiću no međunacionalne podjele osjetile su se i mnogo ranije.

Odmah **nakon pobjede Hrvatske demokratske zajednice** na prvim višestranačkim izborima u Hrvatskoj vidjelo se da „ne dišu svi isto“, a s vremenom se situacija zaoštravala. **Tada 15-godišnji Oliver Ivanović nikada neće zaboraviti Božić 1990. godine.** Nakon polnoćke otišao je u kafić Papiga u Pakracu gdje su se okupljali uglavnom Hrvati. Te večeri odvio se događaj koji će snažno utjecati na mladog Olivera.

Bio sam zaluđen s hrvatstvom te sam 1990. nabavio hrvatsku zastavu. Nju sam ponio i u Papigu u kojoj smo bili do oko 4 ujutro. Kada sam kretao doma spremio sam zastavu, izišao van, a za mnom je izišao Srbin koji je cijelu noć bio s nama i pjevao s nama. Dobro sam ga poznao, bio je to naš poštar Branko. Upitao me čija je to zastava, a ja sam odgovorio – „Naša“. Tada me upitao kako to mislim „naša“, na što sam rekao – „hrvatska“. Krenuo me natezati i bacati. Svi su izletili iz kafića van, nekih stotinjak ljudi. Onda me uhvatio uperio pištolj u mene i prijetio da će pucati ako mu netko priđe. Robert Ostrman odvažio se i rekao mu „Pucaj, ti imaš 9 metaka, a gledaj koliko je nas.“ Meni to nije pasalo. Kako god ja sam mu prvi na nišanu. Na koncu su oni njega svladali, uzeli mu pištolj i ja sam pobjegao no ubrzo sam se vratio jer me zanimalo što se događa. Oni su tog čovjeka doslovce zgazili. Gazda kafića na kraju je intervenirao i izvukao ga. Čovjek je završio u Bjelovaru u bolnici i ondje se liječio. Ja sam to pratio jer me bilo strah. Mjesec dana ja sam se zatvorio doma i nisam išao nikuda. Kada sam se napokon odvažio napraviti krug po gradu naišao sam na nekog đeda na traktoru koji mi je psovao majku, a kada je podigao baloner vidio sam da ima kuburu. Upitao me – „Hoćeš da te ubijem k'o psa?“ Ja sam zbrisao koliko me noge nose.

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Kreni u avanturu i otvori stranice koje donose sreću

Želite se riješiti klempavih ušiju i vratiti samopouzdanje? Naši stručnjaci će vam pomoći, otkrijte kako

Sponsored by Midas

Svi ti događaji budili su u mladom Oliveru revolt i ubrzo ga motivirali da se uključi oružjem u obranu grada. Ipak kao najveći motiv ističe činjenicu da je grad ostao braniti jer se u obranu Pakraca uključio i njegov otac koji nije bio vičan oružju, štoviše takve stvari mu nisu išle od ruke. S druge strane Oliver je od malena volio oružje. Ipak kada je u kolovozu 1991. počela bitka za Pakrac priznaje – bilo ga je strah.

U osnovnoj školi išao sam u streljačku sekciju i naučio sam pucati iz zračnice. Oružje me fasciniralo. Ja sam trebao krenuti u srednju školu, upisao sam drvnu školu i čekao sam da krenem u 1. razred. Međutim nisam otišao u školu nego u rat. Tog dana kada su oni napali ja sam mislio da ću dobiti fras. Taj strah se ne može opisati riječima. To je bio abnormalan strah. Najviše sam se bojao detonacija koje su bile jako bučne. Ošit u tijelu mi se tresao od njih. Nakon par dana rata postalo mi je normalno to sve, vrlo brzo sam se adaptirao na nove okolnosti.

Oružja među Pakračanima nije bilo mnogo. Na Oliverovom punktu puška je stajala, a ljudi se na njoj izmjenjivali po smjenama. Međutim kako je se bitka rasplamsavala, osobito nakon osvajanja vojarne Polom, branitelji se naoružavaju. **Oliver svojom upornošću uspijeva nagovoriti zapovjednika da ga ne drži samo na punktu već da ide i u akcije.** U prilog mu je išla činjenica da je branitelja ustvari bilo vrlo malo.

Prva moja akcija je bila na Batinjane kada su oni potpuno opkolili Pakrac. Nije bilo ljudi pa su me povelili. Sudjelovao sam i u obrani Lipika na stražarskom mjestu „Pušnica“ nedaleko lipičkog groblja. Tamo sam se raspao i fizički i psihički jer je bilo toliko malo ljudi da nisi imao vremena spavati. Bio je tempo 4 sata odmora pa 2 na straži. U tim okolnostima bio sam toliko umoran da nisam mogao zaspati. Nakon nešto više od tjedan dana vratio sam se u Prekopakru skroz slomljen, ali ubrzo sam se vratio na položaje u Klisi pred Lipikom.

Potkraj prosinca 1991. na pakračkom ratištu odigravao se niz oslobodilačkih akcija. Tada je 76. samostalni bataljun, čiji je pripadnik bio i Oliver Ivanović, u operaciji „Alfa“ **zajedno s drugim hrvatskim snagama krenuo u odbacivanje neprijatelja od Pakraca**. Bitka je počela 26. prosinca, a okončana je neuspjehom hrvatskih snaga. Oliveru je ona ostala itekako upečatljiva, a uspomene na nju prepričavao je kao da je upravo sada opet u njoj.

Božić popodne je. Ja se spremam na spavanje i tada dolaze po mene. Trpali su nas u kamione jednog po jednog. Inače sam se svugdje gurao, no nije mi se išlo u ovu akciju. Stao sam zadnji i nadao se da će me netko povući da ne moram ići. Na kraju zadnji se penjem u kamion, gledam oca kraj kamiona i vjerujem da će me on povući, međutim ništa. Ušao sam u kamion, spustili su ceradu i odveli nas u akciju. Idućeg dana bili smo u Kusionjama da bi nas predvečer prebacili u Pakračke Vinograde. Tamo smo se doslovno borili kuću po kuću. Mi uđemo u petu kuću, oni u šestu, mi u šestu, oni u sedmu i tako malo po malo. Ujutro kad se razdanilo mi smo bili iznad Kraguja. Cijelu noć nisam spavao jer je bilo rečeno – „U 7 sati krećete do Banja Luke“. Međutim od toga nije bilo ništa, vratili smo se i dobili zapovijed da idemo na Gavrinicu. Krenuli smo niz vinograd, pustili su nas 50 metara do prvih kuća i zatim otvorili vatru po nama. Jedini zaklon bio nam je tanki betonski stupac od vinograda. U tom trenu doslovce je počeo pakao. Nas 10 je bilo ondje i oni su derali po nama. Meci su nam zujali oko glava. Josip Fa koji je bio do mene ranjen je u petu koja je bila pola metra od moje glave. Do njega je došao Zečević koji mu je išao pružiti prvu pomoć. Za to vrijeme oni i dalje djeluju po nama, a ja se ne mogu pomaknuti jer mi je ruksak pun streljiva. Kao kornjača sam. Gledam Zečevića skida Josipu čizmu diže mu nogu i u tom trenu opet Josipa metak pogađa u nogu, i to opet u petu. Bacio sam sve sa sebe i otišao tražiti doktora. Našao sam ga,

znao vratiti do ranjenog Josipa. Pogubio sam se, a doktor je rekao da ne može sa mnom tražiti put i vratio se. Ja sam ostao u šumi pogubljen. Drugi dan uočio sam dvojicu naoružanih ljudi. Nisam znao koja vojska je u pitanju, no kada sam uočio ZNG oznaku javio sam im se i zajedno smo se krenuli izvlačiti pod topničkom vatrom. Nekim čudom izvukli smo se do Pakraca preko minskog polja. Saznao sam tada da su Josipa Fa u međuvremenu spasili i izvukli.

Kada je početkom 1992. potpisano Sarajevsko primirje stanje se smirilo no crta razgraničenja prolazila je kroz središte Pakraca. U takvim okolnostima situacija na tom bojištu bila je itekako opasna. **U jednoj od akcija početkom travnja 1992. poginuo je jedan od najmlađih pakračkih branitelja, 16-godišnji Josip Szarvaš.** Nakon toga sve maloljetnike su maknuli iz vojske pa tako i Olivera.

Došli su mi na punkt, uzeli mi pušku i poslali me kući. Živio sam tada s bakom i djedom, a otac me odlučio upisati u srednju školu, zidara. Međutim ja sam se prebacio u tekstilnu i završio sam prvi razred. Kada sam napunio 18 godina predao papire da me prime u policiju. Primili su me i tako je u rujnu 1993. započeo moj ratni put u policiji.

Oliver je **postao pripadnik interventnog voda** koji je izvršavao vrlo odgovorne ratne zadaće. Njihov je zadatak, pored ostalog, bio osiguravati nesmetano prometovanje cestom između Pakraca i Požege, cestom koju su nazivali i „cesta smrti“, ne bez razloga.

Bilo je ondje niz pogibeljnih situacija jer je većim dijelom te ceste ustvari išla linija razgraničenja. Pucali su često i na civile. Jednom smo prilikom završili tamo jer su propucali jedan civilni auto, Mercedes, koji je izletio u kanal. Dok smo ga izvlačili došli su nam s obližnjeg punkta pomoći kolege, a s njima je bio i pas. Srbi su tada ubili tog psa. Sprdali su se s nama, bili smo im na nišanu. Njih dvojica sjede s druge strane Pakre i gledaju nas. Užas.

U 1994. godini Oliverov ratni put obilježila je **pogibija kolega Saše Ružića i Ivica Cavallija** koji su osiguravali razminiranje terena. Gubitak Ružića na Olivera je snažno djelovao jer je s njim, kao zapovjednikom interventnog voda, bio vrlo blizak. U operaciji „Bljesak“ početkom svibnja 1995. **Oliver i njegovi kolege sudjelovali su u oslobađanju okupiranih krajeva na tom području**, a osobito su važnu ulogu odigrali i nakon operacije pri uvođenju javnog reda i mira na tom području. Time je završio njegov ratni put kojeg doživljava iznimno ponizno.

Nisam ja bio nikakav borac i vjerujem da bi Hrvatska dobila rat i da mene nije bilo. Nedostajalo mi je 11 dana do 16. rođendana kada sam krenuo u rat. Zanimljivo tih 11 dana nikada mi nisu priznali u braniteljski staž. Sa 16 godina možeš imati radnu knjižicu, a sa 15 ne. Meni tih 11 dana ništa ne znači no stvar je principa.

Kada priča o tim danima suglasan je da mu je **ustvari ukradeno djetinjstvo** odnosno mladost. Shvatio je to doduše tek kasnije, godinama nakon rata.

Imam brata koji je mlađi od mene 13 godina. Tek kada je on došao u godine koje sam ja proveo ratu shvatio sam što sam propustio. Kada je on počeo izlaziti, odlaziti s društvom na nogomet i rukomet shvatio sam da mi je rat ukrao mladost. Da sutra krene rat nikada više u njega ne bih otišao.

Kada je s terena 1997. godine vraćen u grad Oliver je odlučio zaključiti svoju policijsku karijeru i posvetiti se poslu u nekim drugim sferama. Radio je sve do 2007. kada s 32 godine odlazi u mirovinu. **Danas se živi povučeno, u selu na obroncima Psunja, kamo možete stići samo ako zalutate.** Vrijeme voli provoditi u prirodi, u lov, ali i s obitelji, osobito unucima koji su njegova najveća radost.

** Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.*

Borna Marinić

VIŠE S WEBA

Kolačići i polica privatnosti